

KAVUN YETİTİCİLİK

Türkiye 1.7 milyon ton üretimiyle dünyada Çin'den sonra en büyük kavun üretici ülkedir.

Kavunun belli başlı tüketim alanları:

Taze olarak, Taze salata olarak (Acur), Kavun reçeli, Pasta yapımında, Dondurma yapımında, Meyve suyu olarak, Meyveli yoğurt yapımında, Meyve salatası olarak, Turunç yapımında (Acur ve ham kavun), Çorba yapımında ve Parfümeride.

Kavunun Besin içeriği (100 gr meyvede):

Kavun az enerji veren bir sebzedir, ayrıca protein içeriği de çok yüksek değildir.

Kalori: 20-40 kcal	Su: %87-92
Mineral Tuzlar: %0,4-0,5	Protein: %0,6-1,2
Yağ: %0,1-0,2	Niasta: %0,1-0,3
Selüloz: %0,5-0,6	Pektin: %0,1-0,3
Glukoz + Fruktoz: %0,1-0,3	Sakkaroz: %3-9,5

YETİTİM TEKNİKLERİ

Kavun tek yıllık bir bitkidir. Yerde sürünerek gelişen bir türdür.

Tohumları; 15 °C nin üzerindeki sıcaklıklarda ortalama 8-10 günde çimlenir ve ilk başta bitki kazık kök oluşturur, ondan sonra yan kökler gelişir.

Köklerin ; % 80'lik kısmı 30-40 cm derinlikte, % 20'lik kısmı 40- maksimum 100 cm derinlikte yer alır.

İlk çimlenme olayından sonra 3-4 yaprak olana kadar bitki dik bir şekilde gelişir, daha sonra sürünerek gelişmeye devam eder. Gövde üzerindeki her boğumda vegetatif tomurcuk

bulunur. Ana gövde üzerindeki ilk 2-4 tomurcuk kuvvetli gelişir ve bir o kadar koltuk sürgünü verir. kincil dallardan çıkar üçüncül dallar ise meyve dallarıdır, bunlar ilk iki gözden önce, sonrakiler ise erkek çiçek oluşturur. Ana gövde üzerinde 4. boğumdan itibaren ise sülükler ve erkek çiçekler oluşur. Gövde yuvarlak ve üzeri tüylüdür. Yaprakları ise oldukça geniş, iri ve tüylüdür.

Çiçekleri monoik, andromonoik, gynoik ve erselik olabilmektedir. Kültür çeşitlerinin çoğunluğu andromonoik çiçek yapısına sahiptir. Acur genel olarak monoik veya erselik çiçek yapısına sahiptir.

Erkek çiçekler yaprak koltuklarından 3-5 li demetler halinde çıkarlar. Meyve dalının ilk iki boğumunda dişi çiçek, sonrakilerde ise erkek çiçek meydana gelir. Bitki üzerinde erkek ve dişi çiçekler çok fazladır. Erkek ve dişi çiçek oluşumu üzerine hormonal denge ve iklim koşulları etkilidir.

Vegetasyon Süresi

Dikimden 35 gün sonra ilk dişi çiçek, bundan 35 gün sonra ilk hasat, bundan 30 gün sonra hasat sonudur. Vegetasyon süresi ortalama 100 gündür, kıvrık kavunlarda ise bu süre 150 güne kadar çıkabilir.

1 gramında 20-50 tohum bulunur. Tohumlar 5 – 10 °C koşullarında 4-5 yıl canlılığını sürdürebilir.

EKOLOJİK ŞARTLAR

Toprak: Derin, iyi havalandırılan, besin maddelerince zengin, su tutma yeteneği yüksek, hafif asidik, tuzluluğu düşük ve PH= 6-7,5 olan toprak koşullarından gelişir.

Sıcaklık: Sıcaklıktan oldukça hoşlanır. Tohumların çimlenebilmesi için minimum sıcaklığın 15 °C olması gerekir.

Sıcaklık 20 °C olursa 8 günde,
Sıcaklık 25 °C olursa 4 günde,
Sıcaklık 30 °C olursa 3 günde,
Sıcaklık 35 °C ve üzeri olursa çimlenmede bozukluklar görülür,
Sıcaklık 40 °C olursa çimlenme olmuyor.

Işıklık: Yüksek ışıktan hoşlanır, minimum 5000 lüks ışık şiddeti bulunması gerekir.

Nem: Yüksek nemden hoşlanmaz. Optimum %60-70 olmasını ister. Aşırı nemde fungal (Mildiyö) ve bakteriyel hastalıklar başlar. Ayrıca aşırı nem vegetatif gelişmeyi hızlandırır ve daha fazla yaprak oluşur. Düşük nemde trips ve kıvrık örümcek gibi zararlılar ile külleme gibi fungal hastalıklar görülür.

Yetiştiricilik: Açıkta tohum ekimi veya zamandan kazanmak amacıyla fideyle yetiştiricilik yapılabilir. Tohumlar fide yetiştiriciliğinde doğrudan vıyollere veya fide torbalarına ekilir. Fide harcı formaldehit ile ilaçlanır.

Ekim-dikimden önce toprak derin bir sürüm yapılır, 4-5 ton/da çiftlik gübresi uygulanır. Ardından toprak orta-derin bir şekilde hazırlanır. Açıkta yetiştiricilikte dekara 150-205 gr tohum atılır. Bitki sıklığı yetiştirme ortamına göre değişir.

Açıkta yetiştiricilikte: 1,5-3 x 0,4-0,8 m (kuru ve sulu yetiştiriciliğe göre değişir).

Böylece açıkta kuru tarım yetiştiricilikte 500-700 bitki/da, sulu tarım yetiştiricilikte ise 800-1250 bitki/da bırakmak hedeflenir. En uygun aralık ve mesafe 1,6-2 m x 50-60 cm'dir. Bu

mesafeler çe idin geççi veya erkenci olmasına göre de i ir.

Bakım: E er malçlama yapılmadıysa, ilk yabancı ot kontrolü dikimi izleyen 3. veya 4. haftada birinci çapalama, 2. çapalama ise 1. çapadan 15-20 gün sonra yapılır (2. çapada bitki boyu 75 cm'e ula ır).

Açıkta yeti tiricilikte koyu renkli malçlar tavsiye edilir, bunun sebebi yabancı ot kontrolünü sa lamaktır.

Sulama: Dikimden sonra can suyu verilir. Kavunlarda ekimden ilk çiçeklenmeye ve meyvenin irile mesine kadar fazla su ihtiyacı vardır. Bu safhadan olgunla maya kadar git gide azalır. Mutlaka olarak damla sulama yapılmalıdır.

Gübreleme: Çiftlik gübresi açıkta 4-5 ton/da, serada 5-10 ton/da verilmelidir. Çiftlik gübresi; topra ın mikrobiyolojik aktivitesini artırır, mineral beslemeyi düzenler, toprak nemindeki de i meleri dengeler, toprak sıcaklı ını artırır.

Dekardan alınması istenilen ürün miktarı için verilecek saf gübre miktarları a a ıda verilmi tir.

Yeti tirme Sistemi	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO
Açıkta kuru tarım 2 ton ürün için	5,0	2,3	11,2	1,3
Açıkta sulu tarım 4,7 ton ürün için	15,3	5,8	29,5	4,1
6,7 ton ürün için	28,3	13,7	50,3	7,7

NOT: Mutlaka toprak tahlili yaptırılmalıdır.

Fertigasyonda gübreler, haftalık olarak verilir. Fakat genelde P taban gübresi olarak

verilir. N ve K'un 1/3 ü taban, 1/3 ü ilk di i çiçek olu umunda (ilk çapada yani dikimden 3-4 hafta sonra), 1/3' ü 2. çapalamadan hemen önce (meyveler ceviz büyüklü ünde iken) verilir.

Tozlanma ve Döllenme: Sabah erken saatlerde arılarla yapılır.

Hasat: Çitilerin olu umu hasadı belirler. Meyve sapındaki tüylerin azalması ve dokununca dökülmesi, kokunun olu ması, çiçek çukuru kısmının yumu aması, meyve sapındaki kulakçı ın kuruması, kantalup tipi kavunlarda sapın meyveden ayrılması (ama iste imiz 1-2 cm yukarisından koparılması) ve kuru maddenin %9-15'e ula ması hasad zamanını belirler.

Muhafaza: Kavunlar 4-6 °C sıcaklıkta %85-90 oransal nemde 10-15 gün muhafaza edilir. Kı lık kavunlarda muhafaza ile ilgili henüz çalı ma yapılmadı ından muhafazası hakkında kesin bilgi bulunmamaktadır.

Adres : P.K. 27 Erdemli-Mersin
Web : <http://arastirma.tarim.gov.tr/alata>
E-Posta : alata@gthb.gov.tr
Santral : 0 324 518 00 52
Belgegeçer : 0 324 518 00 80

T.C.

GIDA, TARIM ve HAYVANCILIK BAKANLI I
Tarımsal Ara tırmalar ve Politikalar Genel Müdürlü ü
Alata Bahçe Kültürleri Ara tırma Enstitüsü
Erdemli-Mersin

KAVUN YET T R C L

Veysel ARAS
Ziraat Yüksek Mühendisi

Erdemli-2015